

ÅRSPLAN 25/26

“Jeg skulle ønske dagens barn lekte mer enn de gjør. For den som leker som liten får en rikdom inni seg som man kan øse av hele livet. Man bygger opp en varm, hyggelig verden inni seg. En verden som gir styrke om livet blir vanskelig. Et sted man kan ty til i motgang og sorg.”

ASTRID LINDGREN

om FJERDUM

Fjerdum barnehage er en kommunal barnehage som ligger 1 km nord for kommunesenteret i Gausdal, Segalstad Bru.

Det er kort vei til Lillehammer, Skei, Gausdal Vestfjell og gangavstand til mange av bygdas tilbud som biblioteket og Linflåa idrettsplass. Vi befinner oss vegg i vegg med Fjerdum skole og har et tett samarbeid om overgang mellom barnehage og skole. Det gir stor trygghet for skolestarterne våre.

Barnehagen har et stort og variert uteområde og egen leirplass i skogen, og vi benytter oss mye av nærmiljøet året rundt. På vinteren har vi oppkjørte løyper på jordet rett ved siden av barnehagen med gode muligheter for skiturer.

GOD BARNDOM

- felles satsingsområder i kommunen

Vi har glade, trygge, robuste barn, unge og voksne - med tro og håp for framtida. Som er klare for et liv med opp- og nedturer.

Den styrkebaserte tilnærmingen er en del av kommunens satsing innen folkehelse. Arbeidet skal bidra til å videreutvikle barn og unges trivsel, fellesskap og læringsglede i barnehagen, skolen og på fritida.

I Fjerdum barnehage er vi opptatt av en god barndom, full av undring, livsglede, lek og læring!

Leken er sentral for barna, og helt avgjørende for utvikling og modning. Derfor legger vi opp til at barna skal få erfare å være en del av et fellesskap og kjenne tilhørighet i barnehagen.

Gausdalsmodellen er et helsefremmende og forebyggende tilbud til alle barn i barnehagene i Gausdal. Fra starten i 2010, har satsing på motorikk og fysisk aktivitet vært sentralt for barnehagene i kommunen.

Gausdalsmodellen inkluderer sunne og gode måltider for barnehagebarn, som er i tråd med Rammeplan for barnehagen.

ÅRSPLAN

- og kommunens mål for barnehagene

Denne årsplanen skal vise hvordan vi jobber for å oppfylle kravene i den nasjonale rammeplanen for barnehagens innhold. Årsplanen beskriver også hvordan vi jobber for å nå Gausdal kommunes felles målsatsinger for barnehagene:

- Barnehagebarn skal ha et trygt og inkluderende leke- og læringsmiljø som fremmer helse, trivsel og fellesskap, og som er fritt for mobbing, vold og krenkelser.
- Barnehagen skal fremme robusthet gjennom de opp- og nedturer barna møter. Gjennom kommunens satsningsområder *Gausdalsmodellen* og *Ung styrke*, får barna helhetlige tilnærminger til fysisk og psykososial utvikling.
- Barnehagebarn skal møte medarbeidere og lærere med høy faglig kompetanse og tid til å følge opp den enkelte og se hele gruppa.
- Barnehagebarn skal få et pedagogisk tilbud som støtter det enkelte barns lek, utvikling og læring.
- Barnehagebarn skal utvikle gode språklige og sosiale ferdigheter gjennom lek i trygge omgivelser.

SELVSTENDIGE, ROBUSTE OG LEKENDE BARN

– gjennom friluftsliv og bevegelsesglede

I barnehageåret 2025-2026 satser vi på friluftsliv og bevegelsesglede, i tråd med både Gausdalsmodellen og rammeplanen for barnehager. Vi har som mål å være ute hver dag og bruke nærområdene våre aktivt.

Å være ute i friluft gir oss mange muligheter for barns fysiske og motoriske utvikling, samtidig som det er en god arena for å bygge gode, sosiale relasjoner. Vi mener lek i naturen gir mestringsopplevelser og utfordringer som barna tar med seg videre i livet. Barna får lære om og bli glade i naturen.

Å bruke kroppen og være ute i friluft gir i tillegg et godt utgangspunkt for språkutvikling og inkludering. Leken får spillerom og løftes frem.

Hva vi satser på i barnehageåret 2025-2026

- Lek og trivsel
- Friluftsliv og bevegelsesglede
- Robusthet, selvstendighet og *ung styrke*
- Kompetanse hos ansatte og tett oppfølging av barna
- Helhetlig innhold
- Språk

FRILUFTSLIV OG BEVEGELSESGLEDE

Gode vaner som tilegnes i barnehagealder, kan vare livet ut. Barnehagen skal legge til rette for at alle barn kan oppleve bevegelsesglede, matglede og matkultur, mentalt og sosialt velvære og fysisk og psykisk helse. Barna skal inkluderes i aktiviteter der de kan få være i bevegelse, lek og sosial samhandling og oppleve motivasjon og mestring ut fra egne forutsetninger. Barnehagen skal bidra til at barna blir kjent med kroppen sin og utvikler bevissthet om egne og andres grenser.

Rammeplanen, 2017

- barnehagen skal barna oppleve trivsel, glede og mestring ved allsidige bevegelseserfaringer, inne og ute, året rundt
- Få gode opplevelser med friluftsliv hele året
- Få kjennskap til naturen og bærekraftig utvikling
- Barna skal bli kjent med egne behov, få kjennskap til menneskekroppen og utvikle gode vaner for hygiene og et variert kosthold
- I barnehagen får barna videreutvikle motoriske ferdigheter, kroppsbeherskelse, koordinasjon og fysiske egenskaper
- Barna skal oppleve å vurdere og mestre risikofylt lek gjennom kroppslige utfordringer
- Barna skal få innsikt i matens opprinnelse, produksjon av matvarer og veien fra mat til måltid
- I barnehagen skal alle barn oppleve at det finnes mange måter å tenke, handle og leve på.

Våre tiltak for å oppnå dette

- Vi har faste turdager i uka, og mål om å være ute og i aktivitet hver dag
- Vi har friluftsliv som overordnet tema i hele barnehagen.
- Gjennom friluftsliv og bevegelsesglede som overordnet satsning i barnehagen, kan vi fortsatt jobbe med og bruke språket og inkludering gjennom å være i fysisk aktivitet og bli kjent med naturen.
- Vi lar barna delta i matlaging, dyrker grønnsaker selv og er nysgjerrige på matmangfoldet. Vi legger til rette for måltider både i barnehagen og ute på tur, med matglede, samtaler og fellesskap i fokus.
- Vi legger til rette for varierte og utfordrende bevegelsesmiljøer ute og inne, og vi oppsøker områder som gir barna ulike erfaringer med underlag, terreng og miljø.
- De ansatte vurderer kontinuerlig egen praksis gjennom observasjoner, systematisk arbeid og refleksjoner.

VENNSKAP OG LIKEVERD

Barnehagen skal fremme likeverd og likestilling uavhengig av kjønn, funksjonsevne, seksuell orientering, kjønnsidentitet og kjønnsuttrykk, etnisitet, kultur, sosial status, språk, religion og livssyn. Barnehagen skal motvirke alle former for diskriminering og fremme nestekjærlighet.

Barnehagen skal bygge sin virksomhet på prinsippet om likestilling og ikke-diskriminering og bidra til at barna møter og skaper et likestilt samfunn. Alle skal ha like muligheter til å bli sett, hørt og oppmuntret til å delta i fellesskap i alle aktiviteter i barnehagen. Personalet må reflektere over sine egne holdninger for best mulig å kunne formidle og fremme likeverd og likestilling.

Rammeplanen, 2017

- I barnehagen skal alle barn få oppleve seg selv som verdifulle, få venner og bidra i et sosialt fellesskap.
- I barnehagen skal alle barn oppleve at det finnes mange måter å tenke, handle og leve på.
- Barnehagen skal forebygge, avdekke og stoppe mobbing og krenkelser.
- Barnehagen skal fremme likestilling, og motvirke alle former for diskriminering.
- I barnehagen skal vi fremme demokrati og være et inkluderende fellesskap.

Våre tiltak for å oppnå dette

- Vi gir barna de samme mulighetene og tilpasser lek og aktiviteter basert på hvert enkelt barns forutsetninger.
- Vi gir barna betydningsfulle erfaringer i fellesskapet, og arbeider for at barns meninger skal bli hørt.
- Vi jobber bevisst med begreper om vennskap og aksept for hverandres likheter og forskjeller, og er opptatt av å speile familiemangfoldet i barnehagen.
- Alle barn skal bli møtt med respekt og forståelse, og de ansatte jobber aktivt med og reflekterer over egne holdninger.
- Vi markerer ulike dager for likeverd og likestilling, der vi samtaler med barna om betydningen av disse, utfra modenhet og alder, som blant annet den internasjonale dagen for Downs syndrom, Pride og Samenes nasjonaldag.
- Vi arbeider bevisst med barns deltakelse, medvirkning og hva det betyr å være en del av et fellesskap.
- De ansatte vurderer kontinuerlig egen praksis gjennom observasjoner, systematisk arbeid og refleksjoner.

LEK, LÆRING, OMSORG OG DANNING

Barnehagens innhold skal være allsidig, variert og tilpasset enkeltbarnet og barnegruppen. I barnehagen skal barna få leke og utfolde skaperglede, undring og utforskertrang. Arbeidet med omsorg, danning, lek, læring, sosial kompetanse og kommunikasjon og språk skal ses i sammenheng og samlet bidra til barns allsidige utvikling.

Rammeplanen, 2017

- I barnehagen vår skal alle oppleve omsorg som å bli sett, forstått, respektert og få den hjelp og støtte de har behov for.
- Leken skal ha en sentral plass i barnehagen, og lekens og barndommens egenverdi skal anerkjennes.
- I barnehagen vår skal barna utvikle kritisk tenkning, etiske vurderinger og handlingskompetanse.
- I barnehagen vår skal barna lære ved få bruke sin nysgjerrighet og utforskertrang individuelt og i samspill med andre.

Våre tiltak for å oppnå dette

- Vi ser omsorg, danning, læring og lek i sammenheng og jobber helhetlig for å støtte barnas utvikling. Gjennom en helhetlig tilnærming får vi en rik og variert hverdag som fremmer både omsorg, danning, læring og lek.
- De ansatte er tilgjengelige og nære i møte med barna og er gode rollemodeller.
- Barnehagen legger til rette for et variert fysisk lekemiljø inne og ute.
- Vi tilbyr barna varierte utfordringer og veileder og støtter barna utfra deres forutsetninger.
- Leken skal ha en sentral plass i barnehagen og være førende for hverdagen.
- De ansatte jobber aktivt med å reflektere over egen praksis og barnehagen som en lærende organisasjon.

MEDVIRKNING OG FELLESSKAP

Gjennom å delta i barnehagens fellesskap skal barna få mulighet til å utvikle forståelse for samfunnet og den verden de er en del av. Barnehagen skal fremme demokrati og være et inkluderende fellesskap der alle får anledning til å ytre seg, bli hørt og delta. Alle barn skal kunne få oppleve demokratisk deltakelse ved å bidra og medvirke til barnehagens innhold, uavhengig av kommunikasjonssevner og språklige ferdigheter.

Rammeplanen, 2017

- I vår barnehage skal barna oppleve å bli sett, hørt og være deltakende i både planlegging og evaluering.
- I vår barnehage skal barna være med på å forme sin egen barnehagehverdag.
- Barna skal få erfaringer med demokratiske verdier og ytringsrom

Våre tiltak for å oppnå dette

- Barnesamtaler utfra barns modenhet og alder
- Idemyldring sammen med barna, der barna får være med på planlegge aktiviteter og innhold i hverdagen
- Barna får erfare ulike uttrykksformer i tillegg til det verbale, som å bli kjent med ulike kunstneriske uttrykk, lek og annet
- Barn skal få delta i beslutningsprosesser og utvikling av felles innhold, og deres synspunkter skal bli hørt og verdsatt.
- Vi er opptatt av at barns motstand også er former for å gi uttrykk for deres opplevelser.

KOMMUNIKASJON OG SPRÅK

Barnehagen skal være bevisst på at kommunikasjon og språk påvirker og påvirkes av alle sider ved barnets utvikling. Gjennom dialog og samspill skal barna støttes i å kommunisere, medvirke, lytte, forstå og skape mening. Barnehagen skal anerkjenne og verdsette barnas ulike kommunikasjonsuttrykk og språk, herunder tegnspråk.

Rammeplanen, 2017

- Barnehagen skal støtte barns bruk av språk som redskap for å tenke og gi uttrykk for egne meninger og følelser.
- Alle barn skal få god språkstimulering gjennom barnehagehverdagen.
- Barnehagen skal fange opp og støtte barn som trenger ekstra støtte i sin språkutvikling.

Våre tiltak for å oppnå dette

- Gode hverdagssamtaler med barna der vi er opptatte av å utvide og holde på samtalene.
- Legge til rette for at barna kan ha gode samspill i lek, og gi barna rike lekemiljøer.
- Vi leser høyt for barna og vil skape gode fellesopplevelser i barnegruppene, leser for barna og har egne boksamtaler om bøkene vi leser.
- Vi har rim/regler/sanger som vi gjør sammen med barna, for å bidra til gode fellesskap og språkmiljøer.
- Vi lar barna tidlig få utforske skriftspråket gjennom lek, tegnerabling og egeninteresse.

TILVENNING OG OVERGANGER

Barnehagen skal i samarbeid med foreldrene legge til rette for at barnet kan få en trygg og god start i barnehagen. Barnehagen skal tilpasse rutiner og organisere tid og rom slik at barnet får tid til å bli kjent, etablere relasjoner og knytte seg til personalet og til andre barn.

(...) Overganger skjer også innad i barnehagen. Personalet skal sørge for at barn og foreldre får tid og rom til å bli kjent med barna og personalet når de bytter barnegruppe.

Rammeplanen, 2017

- Når barnet begynner i barnehagen, skal personalet sørge for tett oppfølging den første tiden slik at barnet kan oppleve tilhørighet og trygghet til å leke, utforske og lære.
- I vår barnehage jobber vi for at overganger mellom avdelinger og overgang til skolen skal være trygg for barna og foreldrene.

Våre tiltak for å oppnå dette

- Foreldremøte for nye foresatte på våren før oppstart
- Besøksdager for nye barn med foresatte tilstede, samt egen oppstartssamtale med pedagogisk leder.
- Egen kontaktperson i barnehagen som barnet kan støtte seg til og bli trygg på den første tida
- Foreldreaktiv tilvenning der foreldrene er med i tilvenningen i 5 dager for en så trygg overgang som mulig.
- Tett dialog med foresatte og god oppfølging både ved oppstart og overgang til ny avdeling.
- På våren og før sommeren besøker barna de nye avdelingene sine og blir kjent med området, personalet og barna de skal starte sammen med.
- Når det blir nye barnegrupper får barna tid til å bli kjent med hverandre, lære navn og få gode fellesskap på avdelingen.

SAMARBEID OG SAMMENHENG MELLOM SKOLE OG BARNEHAGE

Barnehagen skal i samarbeid med foreldre og skolen legge til rette for at barna kan få en trygg og god overgang fra barnehage til skole og eventuelt skolefritidsordning.

De eldste barna skal få mulighet til å glede seg til å begynne på skolen og oppleve at det er en sammenheng mellom barnehagen og skolen. Barnehagen skal legge til rette for at de eldste barna har med seg erfaringer, kunnskaper og ferdigheter som kan gi dem et godt grunnlag og motivasjon for å begynne på skolen. Barnehagen skal bidra til at barna kan avslutte barnehagetiden på en god måte og møte skolen med nysgjerrighet og tro på egne evner. Barna skal få bli kjent med hva som skjer i skolen og skolefritidsordningen.

Rammeplanen, 2017

- Barnehagen skal i samarbeid med foresatte og skolen legge til rette for at barnet får en trygg og god overgang fra barnehage til skole.
- Barnehagen skal bidra til at barna kan avslutte barnehagetiden på en god måte og møte skolen med nysgjerrighet og tro på egne evner.

Våre tiltak for å oppnå dette

- Felles møter mellom skole og barnehage, der pedagogiske ledere, styrere og rektor planlegger overgangene.
- Kontinuerlig dialog mellom skole og barnehage.
- Egne faddere fra skolen.
- Samarbeid og treffpunkter mellom Baklia barnehage og Fjerdum barnehage, ev. fra andre barnehager.
- Eget opplegg for de eldste barna og felles opplegg med Baklia barnehage.
- Overgangs-/grenseobjekter som skolen får med seg fra barnehagen.
- Gode samtaler med barn og foreldre om overgangen til skole.
- Egne overgangssamtaler med foreldre om overgangen til skole.

SAMARBEID

Barnehagen skal i samarbeid og forståelse med hjemmet ivareta barnas behov for omsorg og lek, og fremme læring og dannings som grunnlag for allsidig utvikling, jf. barnehageloven § 1. Betegnelsene «hjemmet» og «foreldrene» omfatter også andre foresatte. (...) Både foreldrene og personalet må forholde seg til at barnehagen har et samfunnsmandat og verdigrunnlag som det er barnehagens oppgave å forvalte.

Rammeplanen, 2017

- Barnehagen skal legge til rette for foreldresamarbeidet og god dialog med foreldrene.
- Foreldresamarbeidet skal både skje på individnivå, med foreldrene til hvert enkelt barn, og på gruppenivå.
- Barnehagen skal legge til rette for at foreldrene og barnehagen jevnlig kan utveksle observasjoner og vurderinger knyttet til enkeltbarnets helse, trivsel, erfaringer, utvikling og læring.
- Samarbeidet skal sikre at foreldrene får medvirke til den individuelle tilretteleggingen av tilbudet.

Våre tiltak for å oppnå dette

- Daglige tilbakemeldinger mellom foreldre og barnehage ved levering og henting, samt muligheter for samtaler utenom dette.
- Egne foreldresamtaler om barnets trivsel og utvikling i barnehagen.
- Foreldremøter på avdelingsnivå.
- Samarbeidsutvalget (SU) og eget foreldreråd (FAU).
- Aktiv bruk av Visma-appen for hyppige og uformelle oppdateringer.

FASTE SAMARBEID

- Gausdal kommune
- PPT
- Helsestasjonen
- Barnefysioterapeut
- Logoped
- Skolene i Gausdal
- Barnevernet

PLANLEGGING, VURDERING OG DOKUMENTASJON

Barnehagen skal være en pedagogisk virksomhet som skal planlegges og vurderes. Barn og foreldre har rett til medvirkning i disse prosessene. Målet med barnehagen som pedagogisk virksomhet, er å gi barna et tilrettelagt tilbud i tråd med barnehageloven og rammeplanen. For å oppnå dette skal barnehagen være en lærende organisasjon, og det pedagogiske arbeidet skal være begrunnet i barnehageloven og rammeplanen.

Rammeplanen, 2017

- Planlegging skal gi personalet grunnlag for å tenke og handle langsiktig og systematisk i det pedagogiske arbeidet.
- Planlegging skal bidra til kontinuitet og progresjon, og skal synliggjøre hvordan vi arbeider med rammeplanen.
- Barnehagen skal jevnlig vurdere det pedagogiske arbeidet, Herunder: beskrives, analyseres og fortolkes ut fra planer, barnehageloven og rammeplanen.
- Vurdering skal sikre at alle barn får et godt tilbud i tråd med øvrige styringsdokumenter.
- Dokumentasjon skal synliggjøre hvordan personalet arbeider for å oppfylle kravene i barnehageloven og rammeplanen.
- Barnehagen skal verne om barnas rett til personlig integritet og etiske hensyn skal alltid ligge til grunn.